

Economia

La davallada intel·lectual és enemiga de la innovació

14/04/12 02:00 - CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR I DIRECTOR DE L'ESCOLA DE DOCTORAT DE LA UB - **ENRIC I. CANELA**

Durant la meua vida de professor universitari he vist passar gran quantitat de promocions d'estudiants, brillants i discrets, i he pogut observar que el nivell de formació dels alumnes que ara entren a la universitat és molt inferior al que era quan jo començava a donar classes. La disminució en la preparació dels alumnes es va anar produint en graons, coincidint amb les reformes educatives, però també de manera sostinguda entre reformes. La preparació amb què arribàvem els que havíem fet el curs preuniversitari i el batxillerat amb revàlides era superior a la que tenien els que van fer el COU, i la d'aquests millor de la que tenien i tenen els que van patir noves reformes educatives.

Aquestes davallades van anar acompanyades d'un model de proves d'accés a la universitat, les PAU, molt poc exigents i poc relacionades amb els coneixements que calien per després adaptar-se als estudis universitaris. Els programes, raonablement bons, convivien amb uns exàmens relaxats que van fer que els instituts i escoles no fossin tan exigents amb els resultats.

Un dels fets diferencials dels programes actuals i dels antics és que abans es consideraven el Llatí, la Filosofia i les Matemàtiques com a assignatures propedèutiques. Avui la Filosofia està menystinguda, el Llatí oblidat i les Matemàtiques poc aprofundides i sovint en mans de mestres que no les estimen. Això últim és lògic perquè molts d'ells ja són fills d'aquesta fornada en què les Matemàtiques no eren centrals. A aquestes mancances, cal associar-hi una baixa comprensió lectora i de redacció, lligada a poca agilitat en el càlcul. Tot això sumat, porta a poc desenvolupament de les capacitats d'abstracció i comprensió, i de la lògica.

A més, l'escola té problemes derivats de l'accés a l'educació de nens d'estrats socials amb poc nivell educatiu. L'escola per a tothom és intrínsecament bona i desitjable, però la mescla d'alumnes de diverses aptituds i motivacions en escoles sense mitjans no estimula els dots innats dels individus, sinó que involuntàriament els frena la genialitat i provoca l'avorriments dels més capacitats. L'objectiu, lloable, és aconseguir que tothom passi, però sembla que amb els recursos que tenim, això només es pot aconseguir reduint el nivell. Com deia, els programes de moltes matèries són complets, però no s'exigeixen. El resultat són dolents en dos aspectes: 1) coneixement insuficient i 2) manca de matèries propedèutiques que desenvolupen la capacitat crítica i de pensament abstracte.

El problema no es limita a l'educació secundària, les coses van més enllà i hem creat una Universitat que s'omple d'estudiants amb alguns dèficits que l'ensenyament universitari no solucionarà i es transferiran al món professional.

La manca de capacitat d'analitzar els problemes globalment i amb perspectiva per determinar el que és i no és important també omple els despatxos dels que prenen les decisions. Allà sembla que "tothom" és conscient dels problemes, però l'únic que fan és amenaçar-nos amb una nova llei d'educació en la que fonamentalment es discutirà sobre assignatures típus "Formació de l'Esperit Nacional" i sobre si ha d'haver més o menys llengua espanyola a Catalunya, però poc sobre Llatí, Filosofia o Matemàtiques, això no interessa. La davallada intel·lectual no s'atura.

S'organitzen debats sobre si a la Universitat calen graus generalistes o centrats en uns temes concrets. És un debat que es fa sense entendre que l'evolució del coneixement en algunes disciplines obliga a la segmentació, però que això no ha de ser mai obstacle per situar les coses en el context científic general per afavorir la formació transversal. En altres, caldrà actuar de manera diferent. Tanmateix la rigidesa mental fruit, probablement, d'un educació incompleta provoca discussions absurdes.

Aquesta poca altura de mires abasta tots els àmbits de la política i la R+D+I no n'és cap excepció. El projecte de pressupostos generals de l'Estat per al 2012 preveuen una reducció del 25,5% en R+D+I que ens porta a uns nivells de l'any 2005. Maire Geoghegan-Quinn, comissària de Recerca, Innovació i Ciència de la Comissió Europea, ha dit aquesta mateixa setmana que l'opció espanyola no és cap opció intel·ligent i que aquesta reducció pot provocar que els científics més ben preparats se'n vagin a altres països.

La comissària reconeix que el plantejament català de prendre's la recerca i la innovació molt seriosament és un plantejament que és correcte. Potser caldrà que a Catalunya agafem les regnes i que prenguem les nostres pròpies decisions sobre educació, recerca, desenvolupament i innovació. No ens podem permetre ser un país d'ignorants sense capacitat de generar activitat d'alt valor afegit.

Comissària de recerca

Li correspon la coordinació de les activitats de recerca comunitàries i les dels estats membres, la tasca d'augmentar l'eficiència de l'ajuda comunitària a la recerca científica mitjançant la racionalització i la simplificació dels mecanismes de finançament i també adaptar-hi el marc institucional i normatiu actual. És qui ha de coordinar l'elaboració del futur Programa Marc de Recerca i Innovació Horitzó del 2020.

Darrera actualització (Dimarts, 17 d'abril del 2012 09:35)

Una de les aules de l'Escola EUSES, escola universitària de la Salut i l'Esport de Salt. Foto: ARXIU /JORDI NADAL.

Enric I. Canela

Altres articles de l'autor

30/03/2013 [La universitat funciona més bé que la política i l'empresa](#)

02/03/2013 [La ciència i els polítics](#)

Més articles ...

A més, a l'escola hi ha problemes derivats de l'accés a l'educació de nens d'estrats socials amb poc nivell educatiu. L'escola per a tothom és intrínsecament bona i desitjable, però la mescla d'alumnes amb diferents aptituds i motivacions en escoles sense mitjans no estimula els dots innats dels individus, sinó que involuntàriament frena la genialitat provocant l'avorriments dels més capacitats. L'objectiu, lloable, és aconseguir que tothom passi, però sembla que amb els recursos que tenim això només es pugui aconseguir reduint el nivell

Publicat a

L'Econòmic Catalunya 14-04-2012 Pàgina 31